

Atskaite par dalību COPA – COGECA darba grupā KLP un Eiropas Parlamenta darba grupā Par labvēlīgām lauksaimniecības praksēm

6.–7. novembrī 2018. Briselē

KLP un EP darba grupā piedalījās ZSA eksperts Valters Zelčs.

Darba grupā skatītie jautājumi:

1. Turpmākais grafiks KLP izveidē;
2. COPA-COGECA pozīcija par nākotnes KLP;
3. Diskusija par ekoshēmām;
4. Atziņas no EP darba grupas par labvēlīgām lauksaimniecības praksēm.

1. Turpmākais grafiks KLP izveidē

EK uzstādītais mērķis ir izveidot un apstiprināt jauno KLP līdz nākošajām Eiropas Parlamenta vēlēšanās maijā. Praktiski visas iesaistītās puses uzskata, ka šis mērķis ir pārlietu ambiciozs, un teju ar 100% garantiju ir zināms tas, ka KLP līdz vēlēšanām netiks apstiprināta. Darba grupā tiek uzsvērts, ka galvenie lobēšanas darbi ir jāveic tieši pirms EP vēlēšanām, jo nav ne mazākās nojautas, kāds varētu būt nākamā sasaukuma sastāvs.

2. COPA-COGECA pozīcija par nākotnes KLP

Kopumā pozīcija nav piedzīvojusi lielas redakcijas izmaiņas, salīdzinājumā ar to, kāda tā tika apstiprināta prezidija sēdē. No Latvijas puses tika uzsvērts, ka vairākas jaunās "savstarpējās atbilstības" prasības būs nevis sarežģīti (kā tas ir šībrīža pozīcijā), bet neiespējami ievērot Baltijas un ziemeļu valstīs. No Lietuvas puses tiek uzsvērts, ka sadaļā par maksājumu izlīdzināšanu ir jāizņem piebilde, ka tai jānotiek, ņemot vērā arī ārējos apstākļus, kuri ietekmē lauksaimniecisko ražošanu. Šādai idejai aktīvi oponenti gan Beļģijā, gan Nīderlandē. Darba grupas laikā atsevišķu darba grupu vadītāji iepazīstināja arī ar savu darba grupu priekšlikumiem un ieteikumiem nākotnes KLP veidošanā. Runājot par KLP stratēģiskajiem plāniem, vislielākais uzsvars tika likts uz to, ka KLP arī turpmāk ir jāsauglabājas kā vienotai Eiropas Savienības politikai, taču ir jāprot tajā integrēt arī nacionālās īpatnības

3. Diskusija par ekoshēmām

Vislielākās bažas darba grupas ietvaros bija nekonkrētība par Ekoshēmām no EK puses. Šobrīd tiek uzskatīts, ka ekoshēmas būs lauksaimniekiem brīvprātīgi maksājumi, kuri tendēti uz nelabvēlīgās ietekmes uz vidi samazināšanu. Tie pēc būtības būs līdzīgi agrovīdes pasākumiem, taču atšķirībā no agrovīdes tie būs gan veicinoša, gan kompensējoša rakstura. Kā dažus iespējamus ekoshēmu maksājumus dalībnieki uzsver precīzo lauksaimniecību, vai minimālās augsnes apstrādi.

Eiropas Parlamenta darba grupa par labvēlīgām lauksaimniecības praksēm

Galvenais darba grupas temats bija iepazīstināt klātesošos dalībniekus ar konservācijas/saglabāšanas (conservation) lauksaimniecības pamatprincipiem. Šī lauksaimniecības tehnoloģija balstās uz 3 pamatnoteikumiem – minimāla augsnes mehāniskā apstrāde, pastāvīgs augsnes segums ar augu atliekām, kā arī augu maiņa. Kā galvenos ieguvumus, praktizējot saglabāšanas lauksaimniecību, zinātnieki uzsver izmaksu samazinājumu, atsevišķos gadījumos ražas pieaugumu, kā arī būtisku negatīvās ietekmes uz vidi samazināšanu.

Paralēli zinātniekiem, uz darba grupu bija ieradušies arī lauksaimnieki, kuri dalījās atziņās no praktiskās pieredzes ar saglabāšanas lauksaimniecību. Īpaši noderīga tā varētu būt reģionos, kur ir novērojama pastiprināta augsnes erozija. Piemēram, Dānijā ir vietas, kur katru gadu no hektāra lauksaimniecības zemes tiek noskalotas aptuveni 5 tonnas augsnes virskārtas. Vienīgais veids, kā cīnīties ar šo problēmu, saglabājot lauksaimniecisko ražošanu, ir konservācijas lauksaimniecība. Kaut arī tā šobrīd nav izplatīta kontinentālajā Eiropā, darba grupas vadītāji pauž cerību, ka ar jauno KLP plānošanas periodu, konservācijas lauksaimniecība atsevišķās valstīs varētu tikt subsidēta kā agrovides pasākums.

Atskaiti sagatavoja eksperts

Valters Zelčs

LATVIJAS LAUKU
KONSULTĀCIJU UN
IZGLĪTĪBAS CENTRS

Zemkopības ministrija